

LOV OG EVANGELIUM

Oppbyggelig blad gitt ut av Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Nr. 4

April 1975

11. årgang

Jesu glede —

hyrdinggaleda

«Og når han har funne han, er han glad og tek han på herdane sine (Luk. 15, 5). «I deira trengsla var ingi trengsla, og hans åsyns engel frelste dei. I sin store kjærleik og si store milda løyste han dei ut, og han tok dei opp og bar dei alle dagar i gamletidi» (Esa. 63, 9).

Dette ordet har gjort meg godt. Tenk Jesus gled seg over at han har «funne» sauens sin. Han har lyst til miskunn. I Esa 53, 11 står det at Jesus mettast ved å gjera oss rettferdige for Gud.

Mine indre røyster talar om at Jesu tolmod må vel snart vera slutt. Synda ter seg dagleg på mange vis, — og hjarta kjennest så delt. Han får så lite «vinna skapnad i meg». Kan eg ennå rekna med at han ikkje vil slå handa meg og ta Anden frå meg?

Kor godt det er at Jesus sjølv har teke på seg å vera den gode og rette sjelehyrde og tilsynsmann. Me er sjølve uskikka til slikt tilsyn og sjælevakt. Kor godt det er at han har teke dette ansvaret på seg! «Eg vil læra deg og visa deg den vegen du skal gå. Eg vil gi deg råd med mitt auga på deg (Salme 32, 8).

Kva meir treng du? Når David stansa for dette, jublar han: Det vantar meg ingen ting (Salme 23).

Men så må me ikkje gløyma å godta Guds råd. Det står om nokre at dei gjorde Guds

råd til inkjes for seg og ikkje tok imot dei. Bileam forhandla med Gud under skin av å vilja det Gud ville. Han miste lyset over sitt eige liv, «elska urettferda si løn.» Den rike unge mannen gjek sturen bort då han i Guds lys såg kva veg Jesus ville ha han. Den vart for smal for han. Men han vraka det beste — å få fylgja Jesus.

«Vil du også gå bort», sa Jesus då mange andre hadde blitt borte. Kven skulle me gå til, du har det evige livs ord, svara Peter. Ja, kven skulle me gå til! «Om jeg kunne leve uten Jesus, hvordan skulle jeg vel dø engang.»

Kjære Jesus! Takk for at du har omsorg for alle, — og for meg. Lei oss med ditt råd og la oss få vera med og samla andre inn i di rike omsorg.

Din er eg, frels meg. Amen.

Holger Kjølvik.

Ånden gir liv

Av Øyvind Andersen

I Johs. 6, 63 leser vi: Det er Ånden som gjør levende, kjødet gagner intet. De ord jeg har talt til eder, er ånd og er liv.

Det er Ånden som gjør levende, det er bare den Hellige Ånd som gir liv. Det har vært slik like fra begynnelsen, da Guds Ånd svevde over vannene, og da Gud gjennem sitt ord talte og sa: Bli lys, og det ble lys. Da var den hellige og treenige Gud, Faderen,

Sønnen og den Hellige Ånd, tilstede og var sammen om skaperverket.

Guds ord forteller at det samme skjer i vår personlige frelse. Der er også Faderen, Sønnen og Anden sammen og uttreter hele verket til vår frelse. Det står i Johs. Apenb. kap. 7; Der de frelest synger i himmelen, når de har nådd saligheten og fullkommenheten: «Frelsen tilhører vår Gud, han som sitter på tronen, og Lammet.» Det er mange som har tapt dette av synet, at frelsen tilhører vår Gud. De innretter seg som om Jesus skulle ha sagt at frelsen beror på vårt strev, frelsen beror på våre meninger, våre tanker, våre opplegg, våre forsett, våre gjerninger. Her sier Jesus noe ganske annet i dag: Det er Ånden som gjør levende, kjødet — og det betyr det naturlige menneske — gagner intet. Kjødet er ikke bare det som er stygt og urent og fælt i menneskes øyne. Til kjødet hører også det som er religiøst, naturlig menneskelig sett, det som er høyverdig moralsk, til kjødet hører alt som hører det naturlige menneske til, om det er religiøst eller verdslig, om det er pent eller stygt, om det er åpenbart syndig eller det også ser meget pent og moralsk ut. Alt som er av kjød, er kjød, og Jesus har jo sagt det så enkelt og klart: Det som er født av kjødet, det er kjød, det som er født av Ånden er ånd. Det er Ånden som gjør levende. Du kan ikke bli en kristen ut fra dine naturlige forutsetninger, ut fra ditt naturlige menneske kan ikke du bli et Guds barn. Like lite som en ape kan bli et menneske, om du dresserer den til å oppføre seg som et menneske, like lite kan du bli en kristen ved å prøve å oppføre deg som en kristen. Det kan det naturlige menneske i stor utstrekning, det kan oppføre seg som en kristen, men det kan ikke bli en kristen, det kan ikke få liv, for det er Ånden som gir liv. Hvordan går så det til? Vi har svaret allerede i Johs. 1, 12, der det står: Men alle dem som tok imot ham, dem gav han rett til å bli Guds barn, de som tror på hans navn. Og så står det noe om dem

som tar imot Jesus: *De er født*, merk deg det, ikke av blod, heller ikke av kjøds vilje, heller ikke av manns vilje, *men av Gud*. Det skjer en fødsel der hvor Jesus kommer inn i et menskehjerte. Når Jesus kommer, da blir der liv. Han er livet, den som har Sønnen, han har livet. Og uten Jesus har vi ikke livet, for den som ikke har Sønnen, han har ikke livet. Det kan jo ikke sies enklere og klarere, og slik er det jo nettopp sagt i Guds ord.

Så blir spørsmålet da: Hvordan får jeg tak i Jesus, hvordan kan jeg motta ham? Og hvordan kan jeg oppleve at Ånden gjør levende?

Jo sier Jesus, de ord jeg har talt til eder er ånd og er liv. Hører du det? Og jeg vil be alle om å sitere dette ordet slik som det står, Si ikke det at Guds ord er ånd og liv, for det står det ikke. Men Jesus sier: *De ord jeg har talt til dere, de er ånd og er liv*, og annerledes kan det ikke sies og må det ikke sies. Det er de ord Jesus har talt til oss, og se på Johs. 6. kap., se hva der står skrevet om Jesus. Som vi før har talt om, ikke lenger tilbake enn forrige gang i den lutherske timen, se hva Jesus er og har gjort.

Den Hellige Ånd er i Guds ord, Guds ord taler ikke bare om Ånden, Guds ord taler ikke bare om livet, Guds ord taler ikke bare om Jesus, eller om det som Jesus har gjort. *Guds ord kommer med alt dette*, Guds ord inneholder alt dette, og de ord som jeg har talt til dere er ånd, sier Jesus. Det må du høre! Du tar imot Guds Ånd når du tar imot Jesu ord, de er liv, og du tar imot evig liv når du tar imot Jesu ord. Der hvor Jesu ord blir mottatt av et menneske, der blir Jesu selv mottatt av et menneske. Det skjer både unnfangelse og fødsel i det menseskhetet. Når Guds ord kommer inn i hjertet kommer der noe nytt, det kommer noe som ikke var der før, noe som ikke har sin opprinnelse i deg, som ikke beror på ditt gamle menneske, ikke beror på dine gjerninger eller ditt strev; det

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt gratis til alle som sender eksp. namn og adr. Bladet blir halde opp med friviljuge gaver Red. Amund Lid, tlf. 75, Norheimsund og post 5600 Norheimsund
Eksp.: M. Skumsnes, Horneland, 5400 Stord. Postgiro: 42887, Stord Alt som har med bladet sin eksp. blir sendt dit, som tinging, oppseiling, adresseforandring og gaver til bladet.

Norsk Luthersk Lekmannsmisjon :

Formann : Olav A. Dahl,
boks 95, 5401 Stord. Tlf. (054)10 482
Kass.: Sverre Bøhn. Postgiro 68213
Bankgiro : Vikøy Sparebank
3530.07.09492
5601 Norheimsund

kommer noe helt nytt. Nu skal det spire frem, står det hos profeten Esaias. Og på hebraisk er det et ordspill, som har samme betydning som Messias. Spire og Messias, det klinger så omtrent likt, når du uttaler det på hebraisk.

Kom ikke ihug de forige ting, akt ikke på fortiden, står det i Sa. 43, 18. Se jeg gjør noe nytt, nu skal det spire frem. Dette gjelder oss til en hver tid i vårt gudsforhold. Kom ikke ihug fortiden, akt ikke på de forrige ting, se ikke på dine forutsetninger, og tenk heller ikke på ditt gamle syndeliv, for saken er: Det du er, det du har gjort, det som dømmer deg med rette, det som anklager deg med rette fordi du har syndet, det var det Jesus tok på seg det, det har Jesus tatt bort. Nå får du noe nytt, du er frelst fra det som du er — i Jesus Kristus vel å merke, ikke ved dine gjerninger, men ved Jesus Kristus. Du er frelst fra det du selv er, og fra alt det du har gjort. I steden får du Jesus selv, med alt det han er, og som han har gjort.

Guds ord sier at den som tror på Jesus,

han blir tilregnet rettferdighet uten gjerninger, og ikke tilregnet synd. Og det skjer fra første øyeblikk han setter sin lit til ordet om Jesus.

Slik går det til. *De ord som jeg har talt til eder, de er Ånd og er liv.* Kan du få det tydeligere? Er ikke dette enkelt nok? Hør meg, sier Herren, fortell du forat du må få rett. Det er underlige ord. Det Herren som innbyr deg.

Og dermed så vet du alt du behøver å vite, for å vite at du får Guds Ånd og det evige liv. Guds ord er levende, og den Hellige Ånd er i Guds ord. Jesus selv kommer personlig til deg i dette ord. Så ta da imot det i Jesu navn! Amen.

Fra den Lutherske timen, avskrive av A.L.
fra lydband med løyve av Andersen og
Noreia.

Det finst ingen som Gud

Først skal vi sjå litt på denne sanninga: *Ingen som Gud i vreide.* Mange menneske tek nok ikkje dette alvorleg, og bryr seg ikkje om det. Men det som Gud har openberra i sitt ord, det står likevel fast til evig tid.

Gud sjølv sa disse tunge orda til Adam: For di du lydde kona di og åt av det treet som eg forbaud deg å eta av, så skal jorda vera forbanna for di skuld. Han dreiv dei burt, og framfor Edens hage sette han kjerubar eller englar med logande sverd — dei skulle vakta vegen til livsens tre. (1. Moseb. 3, 17-24.)

På same måten ser me det med Farao som ikkje ville bøya seg for Guds tale ved Moses og Aron, og ikkje ville lata Israelsfolket fara. Ein engel slo i hel alt det fyrstefødde av folk og dyr i Egypten (1. Moseb. 11, 56). Frå heile Egyptarland skal det stiga eit skrik, så ingen skal ha hørt eit slikt skrik anten fyrr eller sidan.

Frå Johs. Openb. 3, 14-16 les vi disse svære orda: Derfor, etter di du er lunka, og korkje kald eller varm, vil eg spy deg ut or munnen min.

Ingen er som Gud i godleik

Ja sjå kor god Gud er, og kor streng! — Streng imot dei som er falne, men god imot deg, så sant du held deg til godeleiken hans. Elles vert du og avhoggen. (Rom. 11, 22). Gud har i Skrifta synt oss sin vreide over synd og vantru på personar og heimar og heile folkestammer. Men han har og synt sin godeleik til alle menneske på personar og heimar og folkeslag. Men mest har han synt oss si godeleik og sin kjærleik gjennom Jesus. For so elskar Gud verda at han gav Son sin, den einborne (Johs. 3, 16). Han gav han til verda, så dei ikkje skulle fortapast men få evig liv. Moses hadde nok sett inn i dette, då han sa: Det finst ingen som Gud.

Det var Guds godeleik at Moses vart berga frå å bli kasta i Nilsen. an skulle vore blant alle dei andre gutebarna som måtte dø der på grunn av Faraos vreide.

Då han blei større og skulle hjelpe sitt folk til det som rett var, gjekk det galt så han blei ein mordar. Guds godeleik var det at han fekk røma til Jetro, der han blei gjetar hjå han. Det var ei ydmykande reis, og ein stor overgang frå Faraos rike hus til å bli gjetar for småfe i skog og mark og mellom ville dyr.

Her i einsemda møter Gud han i sin heilagdom, og seier til han: Moses ta dine skor av deg for staden du står på er heilag grunn — for Guds åsyn. Der var litt av kvart også i Moses sitt liv, og her for Guds åsyn såg han det som han før berre ana litt av: Nidkjærhet, mord, røming, synd og vantru. Men her for Guds åsyn fekk han stiga ut frå det gamle, og han fekk nytt liv, nytt kall og ny oppgåve.

Det er det største under på jorda kvar gong dette hender i eit menneske sitt liv, så han ved Guds tale og kall forlet alt det gamle for å fylgja Gud. Kor Gud er god, som ikkje let

si frelsa og tenesta vera avhengig av oss og vår verdighet. Det er ofte seint å innsjå og læra for eit menneske — for Moses tok det førti år å læra det. Men då blei Kristi vanæra større for han enn alle Egyptens skattar (Hebr. 11, 26). Der skatten din er, der vil hjarta ditt og vera, sa Jesus. Skatten for Moses blei etter denne dag å vera for Guds åsyn, i sorg og glede, i medgang og motgang.

Moses såg seg sjølv som ubrukeleg for Herren, og det vil nok alle gjera som har stade framfor ein heilag Gud. Orsaka meg, Herre! Eg har aldri vore nokon munnfør mann, korkje før eller etter du tok til å tala med tenaren din. Eg er både tungmælt og seinmælt. Å, Herre, eg bed for meg, send ein annan med det bodet, kven du vil — (2. Moseb. 4, 11-133). Slik såg Moses på seg sjølv, og slik tala han.

Av denne mannen fekk Gud fram ein mann som fekk dette vitnemålet av Gud: Men aldri sidan steig det fram i Israel ein profet som Moses, som var så vel kjend med Herren at dei talast ved andlet til andlet (5. Moseb. 34, 10).

Det er rikt for oss å sjå korleis Gud var mot Moses, alle dei førti åra han skulle tena sitt folk, i kamp mot vantrua i eige hjarta, og i kamp for eit stridt folk som både misslikta og forakta han. Likevel valde han å lida vondt saman med dette folket, der vantru, knurr og klage så ofte lydde, og synd og død så ofte rådde. Moses bar dette folket si synd og nød på sitt hjarta, og bar dei fram for den Heilage Gud si åsyn med bøn om nåde.

Du som skriv og les dette, ein dag skal også du møta den Heilage Gud som Moses møtte. Kva då? Du har høyrt hans røyst så mang ein gong. Har du stansa og fenge stiga ut av ditt gamle liv og din gamle livsvandring? Har du fått synda di tilgitt og teken bort, og er på vandring saman med Guds folk?

Det er ei tung reis for vår gamle og vonde natur, for slangen bit også i vår tid, kjøtet lokkar, purren, raudløken og melonane er like

färlege også i dag. Men til tross for alt dette, så er det ei salig reis til eit land som flyt med mjølk og honning. Det står om Moses at han såg framover til løna og målet.

Gud kan også i dag kalla ein ándeleg død syndar, og gi han eit nytt og evig liv. Han kan også av det som ingen ting er reisa opp ein profet og leiar for sitt folk. Skal han få lov å gjera det med deg, du som ennå høyrer hans røyst? Det er sant i dag som aldri før, at hausten er stor men onnefolka få.

Skal du ved enden av di livsreis seja som

Moses : *Det finst ingen som Gud!* Ingen som Gud i tolmod, kjærleik, miskunn og nåde. Ja ein bustad er den eldgamle Gud og her ned når hans evige armar. Disse armar som tok all vår synd og skuld og dom og la det på offerlammet — Jesus — og opna livsens land.

«Når den reddende hand har sitt siste slag slått, på synderens tillukkede dør. Skal du da bli med blant dem som salig når frem til himmels salige hjem?»

Odd Dyrøy.

Bøkene i himmelen

Av Gudmund Hjorthaug

Det meste av det som Bibelen sier oss om himmelen, er sagt oss i bilder. Slik er det også når der flere steder er talt om bøkene i himmelen. Men også disse billedeuttrykk har noe viktig å si oss, bare vi stanser opp og lytter. I dag vil vi prøve å ta frem litt om en av disse bøkene, som vi her kaller

Manntallsboka i himmelen

Vi leser om den i Salme 139,16 : «Da jeg ennå var et foster, så dine øyne meg, og i din bok var de alle oppskrevet de dager som ble fastsatt, da ikke en av dem var kommet.» (Les hele salmen).

Dette ordet er særlig aktuelt nå i vår tid, da de fleste synes å være kommet så langt bort fra sannhet og rett, at de vil frata fosteret i mors liv både menneskerett og livsrett, akkurat når det passer dem Her sier Gud at han ser hvert foster i mors liv, han regner med det som sin skapning, ja har skrevet det opp i sin bok som et fullverdig menneske, og han har fastsatt alle våre dager før en av dem er kommet. Da er intet menneske født på slump eller ved ulykke. Da er alle mennesker like verdifulle for Gud, skapt i hans bilde, og

han holder rede på hver enkelt dag for dag. Ja, han har lagt planen ferdig for hele livet, og følger oss så nøye at han endatil har tellet hvert hodehår (Matt. 10, 30).

De fleste av oss bryter vel med de planene Gud har lagt for oss, bryter dem med vår ulydighet og vanstro. Da blir livsløpet kanskje annerledes og kortere enn Gud hadde tenkt. Da blir ikke livet vårt etter Guds velbehagelige vilje, men slik han må tillate det å bli. For synden og vanstroen må bære sin frukt, for det menneske som går sin egen vei, og syndens lønn er døden. Gud holder altså øye med alle mennesker hele veien, og ingen kan gjemme seg bort for ham. «Herre du ransaker meg og kjenner meg — hvor skal jeg fly fra din Ånd», sier Ordet her.

Det viktigste spørsmål

Det viktigste spørsmål for den som i sannhet vil bli et lykkelig og salig menneske, er ikke hvordan vi skal gjemme oss for Gud, for det nytter allikevel ikke og det gir ingen virkelig glede, og han vet om oss hvor vi er og vil dra oss frem for dommen i sin tid. Nei det viktigste spørsmålet er hvorledes vi kan

la oss finne av ham, og la ham frelse oss ut fra fortapelsens vei og inn på evighetens vei (vers 24). Alle har av naturen et sinn som vil gå sine egne veier, et sinn som ikke vil gå Guds vei. Men våre veier er fortapelsens veier, og mange er de som går der. Hvordan er det med deg, hvilken vei går du?

Gud har gitt oss en frelsens og livets vei i Jesus Kristus. Han kom som mellommann og stedfortreder for hele den falne ætt. Han tok all vår synd og dom på seg og åpnet veien for oss tilbake til Gud (Hebr. 10, 19, og han går etter den enkelte av oss for å lokke og dra oss inn i sin frelse. Slik kom han til meg i mine første barneår, og hele livet siden. «Han fant meg trett og såret, og bar meg hjem til seg», og slik har han lovet å bære meg hele veien hjem. Lovet være hans navn! Du er også i hans manntall, men har du latt deg finne av ham? Han har en plass ferdig for deg.

Synet på Jesus

En oppmerksom iakttager vil se at synet på Jesus er der stor forskjell på hos de troende. Det gjelder både det sanne og det falske synet på ham. Disse to syn på Jesus har vært til like siden Jesus ble født, og de finnes fremdeles. De falske syn på Jesus da han vandret her nede, de var mange og ulike. Noen trodde han var en konge som kom for å utfri dem fra romernes velde, andre såg ham som en stor velgjører med makt til å velsigne brødet og andre ting for dem, etter andre så ham som en undergjører og trodde på hans makt til å helbrede. Vi ser at de ti spedalske hadde syn for at Jesus kunne helbrede, men bare en vendte tilbake og fikk et annet syn på Jesus.

Det går an å oppleve mye, uten derved å få et sant syn på Jesus. Bibelen forteller om noen som skal profetere i Jesu navn, drive ut onde ånder i Jesu navn og gjøre mange kraft-

ige gjerninger i Jesu navn, og får til svar: Jeg kjenner eder ikke. De hadde altså et falskt syn på Jesus midt i sine store opplevelser. Av dette ser vi at store opplevelser er ingen garanti for et sant syn på Jesus. Det finnes sikkert også mange i vår tid som har opplevd det samme, som har tro på Jesu helbredende makt og har opplevd det, uten at de derved har fått et sant syn på Jesus.

Judas hadde også et falskt syn på Jesus, for han trodde at det gikk an å være en Jesu disippel, og på samme tid leve i fusk. Han har sikkert mange likesinnede også i dag, som lever i synd og trøster seg til Guds nåde, og må gå til samme sted som ham. Leser du Bibelen med dette for øyet, da vil du få se mange falske syn på Jesus.

Nå vil vi se litt på det rette synet på Jesus. Etter mitt skjønn kretser de fleste sitt syn på Jesus omkring og ved det Jesus har gjort, og det er både rett og nødvendig, og det er ikke småtteri. Han har tatt bort synden ved sitt offer, han har gitt oss barnekår hos Gud, han har gitt oss sitt ord og sine sakramenter, og her kunne vi fortsette å rekne opp hva Jesus har gjort i det uendelige.

Men der er også et annet syn på Jesus, som er like nødvendig. Det er synet på *hva Jesus er*. Rosenius bruker ofte navnet *stedfortreder* på Jesus, og det er et godt bevis for at han hadde et sant syn på *hva Jesus er*, for *Jesus er* vår stedfortreder, vår yppersteprest, eller vår mellommann som ordnet vår sak med Gud. Å få se at Jesus er vår stedfortreder for Gud, og tro det nett slik som jeg er, det er av den aller største betydning i en kristens liv. Johannes hadde sett inn i dette da han skriver i sitt brev: Som han er, så også vi i denne verden (1. Johs. 4, 17). Like fullkommen i Guds øyne som Jesus er, det er vi mens vi lever og ferdes i denne verden. Dette er mye vanskeligere å tro, enn å tro *hva Jesus har gjort*. Men for dem som tror det, har det en merkelig frigjørende makt.

Så litt om de første kristnes syn og forvent-

ning på Jesu gjenkomst for å hente sine hjem. De ventet Jesu gjenkomst i sin levetid, og forkynte det også. Skal tro om det finnes mange idag som har dette syn og denne forventning? Det finnes mange ting som taler for at Jesu komme i skyene ikke er langt borte, og allikevel er forventningen så liten. Hvorledes kan vi få denne forventningen? Jeg tror vi får den ved å lese og høre om hva Skriften lærer om Jesus, om det som venter oss hjemme hos ham, og tegnene som Skriften sier skal vise at hans gjenkomst er nær. Den som ikke

leser Skriften, og heller ikke ser etter tegnene for hans gjenkomst, det er det beste bevis for at vedkommende ikke venter ham.

Jeg for min del, har aldri før opplevd en slik forventning som nu. Og selv om jeg kunne tenke meg å leve når Jesus kommer igjen, så er det i alle fall sikkert for min del at det ikke blir lenge før jeg skal møte ham, for jeg lever jo i støvets år. Denne forventing har en merkelig evne til å løse alle jordiske band.

Med hilsen fra Ole Rolfsnes.

Den store glede

Av Rosenius

«Se, jeg forkynner eder en stor glede.»
Luk. 2, 10

Hvor herlig er det ikke å høre engelen rope ut: «Se, jeg forkynner eder en stor glede: Eder er i dag en Frelser født!» Og så den skjønne lykkenskningsang av den himmelske hærskare: «Ære være Gud i det høyeste og fred på jorden, i mennesker Guds velbehag!»

Det er herlig å høre dette, og likevel er det mange fromme mennesker som aldri har sett hva den store glede egentlig er, ja som aldri har hatt noen glede og nytte av det barn som ble født. Det sørgetligste er jo at mange fromme, velmenende mennesker forsøker å feire julen på en verdig måte — de hører jo år etter år at en skal glede seg over dette barn — og så snart julen er forbi, er også følelsen av høytid kjølnet.

Hvis du visste hva Jesus har gjort for oss, så kunne du hele året, ja hele livet feire jul. Gid vi virkelig kunne forstå hva hensikten med Guds komme til jorden var!

Hvorfor sendte Gud sin Sønn til jorden? Av de bibelord som svarer på dette, er Rom. 8, 3 et av de merkelige: «For det som var umulig for loven, idet den var makteslös ved kjødet, det gjorde Gud, idet han sendte sin

Sønn i syndig kjøds lignelse og for syndens skyld og fordømte synden i kjødet.»

Det samme sier Esaias: «De gleder seg for ditt åsyn, som en gleder seg om høsten». — «På den tid skal hans byrde bli tatt bort fra din skulder, og hans åk fra din hals.» Hva er åket annet enn loven som bærer syndens byrde på våre skuldre? Derfor har også Paulus kalt det «treldoms åk» (Gal. 5, 1) Uttrykkene byrde og åk er lånt fra slavetjenesten. Den samme Guds Ånd har hos profeten sagt oss i bildespråk det som apostelen sier med rene ord. Når det er ute med vår falske trøst og fienden anfekter vår fred, tviler vi den grad på Guds løfter at han må si oss det rett fram, før vi kan stole på det. For vi synes det er altfor stort.

Det er et uttrykk her hos Paulus som er så gripende trøstefullt, så dets like neppe finnes i hele Det nye testamente. Det må vi se nærmere på.

Troende med noen erfaring vet at det er lett å komme ut for denne besynderlige forvirring: Vi vet at Kristus har gjort alt, han ble lagt under loven for å frelse dem som var under loven, og at han løste oss fra lovens forbannelse, idet han selv ble en forbannelse.

Men denne trøst blir så lett til ingenting. - For vi sier: Alt dette er sant og stort, men hva hjelper det meg når jeg vet at jeg i det og det ikke er eller gjør det han fordrer av meg? Det er ett og annet Gud krever, men som jeg aldri har maktet. Det er noe Gud forbryr, men som jeg aldri blir kvitt. Hvordan kan jeg da ta imot den trøst Ordet gir?

Det er mot denne forvirring Paulus taler. Han sier at det nettopp er det som er *umulig for loven*, som Gud gjorde da han sendte sin Sønn i syndig kjøds lignelse. Vi må huske på at det Guds ord som krever noe av oss, driver og straffer oss, hører inn under loven. Nå vet du at det Gud krever av deg, får han ikke. Loven krever, men kan ikke gi noe, derfor blir du alltid straffet, skyldig og nedslått.

Men Gud være lovet for sin nåde! Det er ikke ute med deg, sier apostelen. For det som var umulig for loven, idet den var vakteløs ved kjødet, det gjorde Gud idet han sendte sin Sønn i syndig kjøds lignelse.

Nettopp det som du i går og i dag tenkte engstelig på som noe som er umulig for loven, nettopp det har Guds Sønn oppfylt. I alt skulle han være vår lovoppfyller og bærer av synden — «født av en kvinne, født under loven». Da vil du forstå hvorfor Jesus skulle bli oss til stor glede.

Er det underlig at de mennesker som har opplevd dette, gleder seg og priser ham! Kan en ønske seg noe mer salig? Om en sjel som kjenner sin synd og usselhet, ønsker noe, kunne det ikke være noe bedre enn dette: Å, om Gud hadde gitt oss en som kunne oppfylle loven for oss og ta på seg straffen! Å om Gud kunne gitt oss en som med sin lydighet vant oss en fullkommen rettferdighet, så Gud ved ham var riktig tilfreds med oss og nå uhindret kunne elske oss. Tenk om Gud virkelig hadde gjort noe slik! Det er vel ikke umulig at dette allerede er så?

Ja, Paulus mener at dette er skjedd: Det som var umulig for loven, idet den var makteløs ved kjødet, det gjorde Gud, idet han

sendte sin Sønn i syndig kjøds lignelse. Det ligger også i Jesu ord: «For så har Gud elsket verden at han ga sin Sønn, den enbårne —.» Og Paulus' ord i Rom. 5, 19: «For liksom de mange er blitt syndere ved det ene menneskes ulydighet, så skal også de mange bli rettferdige ved den enes lydighet.» Eller da Jesus taler om at Menneskesønnen ikke er kommet for å la seg tjene, men for selv å tjene og å gi sitt liv som en løsepengen for mange.

O du evige Guds kjærlighet, hvem kanprise deg rett? O du vanstroens mørke som ikke tillater oss å se Guds herlighet!

Loven får ikke tak i oss

Nå vil vi se på hva det betyr dette som Paulus sier, at loven var makteløs på grunn av kjødet. Er da kjødet så sterkt? Er ikke kjødet svakt?

Kjødet er sterkt i ondskap og svakt i alle fristelser. Derfor blir lovens krav på oss uten resultat.

Vi kan ta et eksempel. Jeg vil at en dyktig snekkermester skal lage et vakkert møbel til meg. Verktøyet hans er utmerket. Men jeg gir ham råtne trestykker. Da kommer han ingen vei tross sin dyktighet. For materialet går i stykker mellom hendene på ham. Hans dyktighet blir makteløs på grunn av det dårlige materialet.

Slik er det også her: Loven er jo hellig og god. Men den kan ikke bøye og danne mennesket etter Guds vilje. I hele vår natur er det noe løst, så en ikke vet hvor det bærer hen med oss. Materialet går i stykker mellom hendene. Gud sier om menneskets hjerte: Det er en trossig tingest!

Et menneske kan gråte, forskrekkes, kjempe og be for å holde loven, men når det gjelder, overtrer det loven grovt, som om det aldri hadde hørt dens trusler. Ja, det kan fortvile, men synder likevel. Det er ikke noe hold i mennesket, noe som er lett å se hos mange lovtreller. Det kan være under lovens dom og straks synde lettsindig igjen, etter bli for-

skrekket og etter synde.

Så må en vel kunne si at materialet er uudelig. Det som loven krever hos mennesket, finnes ikke i det. Og det er ikke mulig å gi det en ikke har.

Ja, men har vi ikke en fri vilje? Hvilken betydning har så Ordet, hvis vi ikke kan gjøre det det sier?

Fri vilje er noe vi bare minnes fra beretningen om hvordan de hadde det i paradiset før fallet. Da hadde mennesket fri vilje. Men etter at Adam og Eva spiste av den forbudte frukten, har den frie viljen aldri mer eksistert i verden. Paulus sier: Jeg er kjødelig, solgt under synden. Legg merke til uttrykket Solgt! Den som er solgt som slave, har ikke lenger en fri vilje.

Ja, Paulus sier jo at det er ikke nok med at loven ikke kan gjøre oss hellige. Den gjør tvert imot synden større, fordi den vekker alle slags begjær i oss (Rom. 7, 7). Den gjør mennesket fiendtlig innstilt mot Gud, når det kjenner at det ikke kan være lydig (Rom. 8, 7)

Tenk på dette at loven både forsøker synden og fordømmer den — hvilken nød! Slik går det til at loven virker vrede. Men mennesket tror ikke at det står så dårlig til, men innbiller seg at om en bare ble riktig oppskremt av loven, skal en makte å leve etter den. Og så strever en i vei: Man ser alltid idealet for seg, hvordan man skulle være, men når man vil gripe det, flykter det, og smerten blir enda større.

De vil ikke forstå at dette idealet er noe vi en gang var, men som må bare finnes hos Jesus Kristus. Men det er Guds mening at vi skal lære å sørge over det vi har tapt, og søker ham som er det vi savner. Men en selvrettferdig synder tror at han ennå har evne til å oppfylle Guds vilje, inntil han helt utmattet og tilintetgjort må overgi seg og ta imot nåde av bare nåde. Det er den trange port. Og først da, når samvittigheten er død for loven, frigjort og salig i Kristus, først da begynner den å kjenne noen nyfødte livskrefter: Man

begynner å elske og å følge Guds bud — dog bare så lenge en er frigjort i troen.

Gud er, for vår skyld, blitt menneske

Det er godt å kunne stanse for det Gud har gjort fordi vi er så elendige: Han sendte sin Sønn i syndig kjøds lignelse. Hør dette — som om det var første gang du hørte det: - Gud sendte sin egen Sønn. Tror du det? Hvis det riktig er gått opp for deg at Gud sendte sin Sønn for oss, at han er vår bror og har oppfylt loven for oss — da skulle vi nesten ikke kunne leve bare av glede og forundring. At denne store Gud som skapte himmel og jord, har sendt sin Sønn for å gjøre alt det som var umulig for loven — tror du det?

Det er jo noe du vet, små barn har jo greie på det, men har du virkelig trodd det? Den som har lett for å tro, har aldri visst hva det betyr. Tenk at Guds Sønn som var hos Faderen — Ordet var i begynnelsen hos Gud, og Ordet var Gud — dette Ord ble kjød, Gud ble menneske. Det samme sier profeten Mika: «Av deg skal det utgå for meg en som skal være hersker over Israel, og hans utgang er fra fordum, fra evighets dager» (Mika, 5, 1).

Det at Gud ble menneske, lover noe stort for menneskene, det viser hans store nådetanker og hensikt med menneskene. Tenk, Gud er for vår skyld blitt menneske!

Kan du tro at dette skjedde fordi han skulle fullføre det som var umulig for loven — og så et øyeblikk tenkte på din egen rettferdighet? Kan du nå være engstelig? Skulle ikke nå alle dine sorger forsvinne og forvandles til lovesang?

Å, be Gud om åpne hjerter, be om at han vil drive bort vanstroens tunge skyer! Da skal du bli fylt av fred og salig tilbedelse og si: Nå vil jeg ikke mer. Vel er min overdighet stor, men selv om den var tusen ganger større blir den jo her til ingenting etter at Gud har sendt sin Sønn. Bare ham vil jegprise!

Apostelen sier videre I syndig kjøds lignelse, dvs. lik oss i vår syndige tilstand. Liksom Moses laget en slange som i det ytre var lik den giftige slangen, skulle Kristus være lik denne giftige slekt forat vi skulle se hvorfor han var kommet. Han skulle være oss lik, dog uten synd.

«Og fordømte synden i kjødet.» Vår synd tok han og gjorde til sin synd og ofret den på sitt legeme på korset. Slik fordømte han synden så at han ikke mer kan fordømme oss. Eller enda tydeligere sagt: Da Kristus tok på seg syndens fordømmelse, tok han fra synden dens fordømmende makt.

Kristus har altså ikke tatt synden bort fra verden, men ved å ta synden på seg har han gjort det slik at synden ikke skal kunne fordømme oss mer. På samme måte som det er med en dødsdømt morder Ennå mens han le-

ver i fengslet, er han død for samfunnet. Han gjelder ikke mer for samfunnet enn en død.

Slik er det også med synden: Den kan ikke lenger fordømme den som har del i Kristi offer. Den lever nok ennå i vårt kjød, det får vi bittert føle hver dag, og den kan ennå myrde en sjel, men bare på den måten at den bringer oss bort fra Gud. For dem som er i Kristus, dem kan den aldri fordømme. «For det er ingen fordømmelse for dem som er i Kristus Jesus» (Rom. 8, 1). Den synd som ennå bor i dem, har ved Kristi forsoningsdødapt sin fordømmende makt over dem.

Derfor bruker Paulus nettopp dette underlige og trøstefulle uttrykket: Det er ingen fordømmelse for dem som er i Kristus Jesus. Og hvorledes forklarer han det? Jo, han sier i v. 2: «Jeg er frigjort fra loven.»

Etter Veiledning til fred.

Tenk på dette, lev i dette

Det me tenkjer på og lever i, vil setja sitt preg på oss og avgjera korleis livet vårt blir, det kristenlivet me lever her på jorda i trua på Jesus. Her legg me merke til at skilnaden er stor. Noken er sorgfulle, nedtrykte, og lite frimodige, og har lite å seia når me kjem sammen om ordet og vitnemålet. Andre kan vera meir glade og frimodige, og har meir å dela med dei andre. Mange ser nok dette, og spør seg sjølv kva årsaka kan vera.

Ei av hovedårsakene trur eg ligg i kva me gir akt på, tenkjer på og lever i om dagane. Med andre ord kva mat vår ånd og sjel lever på og av. Levemåten er avgjeraande for, om livet blir friskt og sterkt, eller sjukleg og veikt, om me skal bli av dei som treng hjelp, eller kan gi hjelp. Slik er det også når det gjeld vårt åndsliv og gudsliiv.

Gi akt på deg sjølv !

Slik står det i ordet her. «Gi akt på deg sjølv og på læra, haldt ved med det! For når du det gjer, skal du frelsa både deg sjølv og dei som høyrer deg.»

Det er nok nødvendig å gi akt på seg sjølv både for å bli frelst og for å bli bevart i nåden. Gir me akt på oss sjølv, og på læra, vil me nok snart sjå at me er ein syndar som vantær æra for Gud, at det ikke bur *noko godt* i vårt kjøt, at me lid berre det me har fortent, og treng ein frelsar og forsonar som kan tilgi oss vår synd og gi oss eit evig liv. Fortset me med det, vil me alltid bli ein syndar i oss sjølv, som treng nåde hjå Gud. Me treng og om å gi akt på vårt kristenliv og det Ordet lærer om det, om me skal bli verande i nådelivet og trua på Jesus.

Men gir me akt på oss sjølv, på det me er

etter naturen, og på vårt liv som kristne, både hjartelivet og det ytre kristenlivet, *for å finna grunn for at me er frelst og med rette kan kalla oss kristne, kjem me inn på feil veg.* Og her er eg redd mange av oss kristne er, tenkjer på dette og lever i dette, og då er det ikkje rart at me blir nedstemte, sorgfulle, uten fri-mod, og har lite å gi dei andre. Då gløymer du Jesus, det du eig i han, og det du er ved trua på han.

Hjå deg sjølv finn du berre *grunnen til at du treng ein frelsar.* Og den vil også ein rett kristen bera med seg så lenge han lever i denne jordiske lekamen, i sitt kjøt og si natur, i denne synda sin lekam, «dette elendige menneske», som Paulus seier det.

«Engstede hjerte, opp av din smerte! Glemmer du aldeles bort hva du har: Frelserens vennskap, nåde og kjennskap! *Ennå han lever og er som han var.* Minnes hans seier, husk hva du eier, ikke i deg, men i frelseren kjær: Ren og rettferdig, himmelen verdig, ikke i deg, men i Jesus du er.» Du har gløymt å gi akt på læra om Jesus.

Læra om Jesus.

Git akt på deg sjølv og på læra om deg, men alltid mest på Jesus og læra om han. Tenk på Jesus og læra om han, lev i den, for når du det gjer, ska du frelsa både deg sjølv og dei som hører deg. De gjer vel i å akta på det profetiske ordet om Jesus, som på eit ljós som skin på ein myrk stad, inntil dagen lyser fram og morgonstjerna renn opp i hjarta (2. Pet. 1, 19).

Har du ikkje lagt merke til korleis alt forandrår seg når du hører om Jesus, og sinn og tanke blir vendt mot han og ordet om han? Derfor står det i ordet her: Legg vinn på fyrelsenaden, på páminninga, på læra, til dess eg kjem.

Ordet lærer at Gud har gitt oss evig liv, og *det er i Son hans* (1. Johs. 5). Det er ikkje gitt oss noko anna namn under himmelen, utanom Jesunamnet, som me blir frelseste ved

— du er heilt utelukka og blir ikkje rekna med av Gud.

Det står i Rom. 6 at om du er sameina med Jesus ved dåpen og trua på han, så er du død med han, du lever ikkje lenger sjølv (Gal. 2, 20), for ditt gamle menneske blei krossfest med han av di syndelekamen skulle verta til inkjes, og den som har døytt, han er rettferdigjort frå synda. Men har mé døytt med Kristus, så trur mé at mé og skal leva med han, av di me veit at etter Kristus sto opp frå dei døde, døyr han ikkje meir, døden har ikkje lenger velde over han. For den døden han døydde, den døydde han ein gong for synda, men det livet han lever, det lever han for Gud. *Såleis lyt de og halda dykk for døde for synda, men levande for Gud i Kristus Jesus.*

For de har døydt, og *dykker liv er løynt med Kristus i Gud.* Når Kristus, vårt liv, vert opnəberrā, då skal de og verta openberrā med han i herlegdom, lærer Koll. 3, 3-4).

Paulus vitnar om seg i Galat. 2, 19-fg.: For eg er ved lova død for lova, så eg kan leva for Gud. Eg er krossfest med Kristus, eg lever ikkje sjølv meir, men Kristus lever i meg, og det livet eg nå lever i kjøtet, det lever, eg i trua på Guds Son, som elskar meg og gav seg sjølv for meg. Eg reknar ikkje Guds nåde for inkje, for dersom rettferd er å vinna ved lova, så døydde Kristus utan grunn.

Korleis reknar du? Reknar du som Gud reknar, som Paulus reknar?

Om me leitar etter noko hjå oss sjølv, eller i vårt eige liv, som kan gjera oss viss på at me eig Guds nåde og frelse, då kjem me i skade for å rekna Guds nåde for inkje. Men gir me akt på Jesus og læra om han, tenkjer me på dette og lever i dette, vil det bli til frelse for oss sjøve og dei som hører oss, og vår framgang vil bli kunnig for alle. Då blir du glad og frimodig, og det hjarta blir fullt av, det vil renna over til dei som lever i det åndelege samfunnet og så langt du når ut. Ingen som kjenner deg og hører deg vil vera i tvil om at Jesus bur i hjarta ditt og i heimen din,

og at du lever i han og eiga trua på han.

Du gjer vel, både for deg sjølv og for andre om du aktar på og lever i det profetiske ordet om Jesus, og held ved med det, inntil dagen lyser fram om morganstjerna renn opp i hjarta ditt.

Morganstjerna er Jesus. «Eg er Davids rotrenning og ætt, den klare morganstjerna. Og Anden og brura seier: Kom! Og den som høyrer det, seier: Kom! Og den som er tyrst, han kome, og den som vil, han take livsens vatn for inkje». (Openb. 22, 16-17).

A. L.

VAR DET VED LOVGJERNINGER ELLER VED TROENS FORKYNNELSE?

Ved apostelen Paulus, i Galaterbrevet, stiller Gud dette alltid brennaktuelle spørsmål til oss i dag. Vi tar med her bare de ti første vers i kap 3 for korthets skyld.

Dere uforstandige galatere! Hvem har forgjort dere, dere som har fått Jesus Kristus malt for øynene som korsfestet. Bare dette vil jeg vite av dere: Var det ved lovgjerninger dere fikk Ånden, eller ved troens forkynnelse? Er dere så uforstandige? Dere begynte i Ånd, vil dere nå fullende i kjød? Så meget har dere opplevd forgjeves — om det da virkelig er forgjeves. Han altså som gir dere Ånden og viser kraftige gjerninger iblant dere, gjør han det ved lovgjerninger eller ved troens forkynnelse? Liksom Abraham trodde Gud, og det ble regnet ham til rettferdighet. Derfor skal dere vite at de som har tro, de er Abrahams barn. Og da Skriften forutså at det er ved tro

Gud rettferdiggjør hedningene, forkynte den Abraham forut det evangelium: I deg skal alle folk velsignes. Så blir da de som har tro, velsignet med den troende Abraham. For så mange som holder seg til lovgjerninger, er under forbannelse. For det er skrevet: Forbannedet er hver den som ikke blir ved i alt det som er skrevet i lovens bok, så han gjør det.

Ved troens forkynnelse

Mel.: O Herre til hvem skulle vi dog gå hen.

Ved troens forkynnelse, Guds nådes lys
Rett tolkes Guds bud og befaling
Det avslører kjødet og alt som tilbys
av djevelens list til lov-gjerning.
Kun den som ved Guds ånd erfarer Guds fred
ved Guds ord om Kristus i synderes sted,
og kun det til sann helliggjørelse vet,
blir kjærlig og virksom i troen.

I kjødet vil vi tjene og virke for Gud,
når knust vi i Kristus ei bliver.
Med livsfarlig budskap og kall går vi ut,
og Satan til lovgjerning driver.
Hør Guds ord våkn opp: Det blir åndelig død
tross glede i gjerning som bokstaven bød.
Guds nådebarns røst blir da deg til anstøt,
du trives i lovgjernings lære.

Hør dog slangens list: Har Gud virkelig sagt
at du intet kan for Gud gjøre,
når du ser hva Gud ved ditt verk har fullbragt
i gjerning han bød deg utføre?
Dog sier Guds ord: Kun når du blir i meg.
Du selv i ditt kjød er på lov-gjernings veg.
Kun Jesus gir frukt, som han vedkjenner seg,
når knust du til hans liv deg klynger.

Kristoffer Høie